

پایه : نهم		سؤالات درس : فارسی		باسمه تعالی - اداره آموزش و پرورش ناحیه ۴ تبریز - آموزشگاه اطهران	
ساعت شروع : ۱۱:۳۰ صبح		مدت امتحان : ۵۰ دقیقه		تاریخ امتحان : ۲۰ / ۱۰ / ۱۴۰۰	
صفحه : ۱		تعداد صفحه سؤال : ۳		مقطع : دوره اول متوسطه کلاس :	
۱۴۰۰-۱۴۰۱				نام خانوادگی :	

ردیف	سؤالات	نمره						
	معنی و مفهوم شعر و نثر	۲/۵						
۱	معنی متون نظم و نثر زیر را به فارسی روان بنویسید. الف) به چشم بصیرت به خود درنگر تو را تا در آینه زنگار نیست (۰/۵) ب) هر که با بدان نشیند، اگر نیز طبیعت ایشان در او اثر نکند، به طریقت ایشان متهم گردد. (۰/۵) پ) گوهر تن از گوهر اصل بهتر بود. (۰/۵) ت) وین سر شوریده باز آید به سامان غم مخور (۰/۵) ث) شکر انعام تو هرگز نکند شکرگزار (۰/۲۵) ج) استراق سمع نکنید. (۰/۲۵)							
	معنی و شناخت واژه	۱						
۲	الف) معنی کلمات مشخص شده را بنویسید. *در محاوراتی که به حضور او میان دو کس رود، خوض ننماید. * کنام پلنگان و شیران شود. ب) برای کلمات مشخص شده در گروه اول از گروه دوم هم معنی بیابید. (۰/۵)							
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه اول</th> <th>گروه دوم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>از جمال صورت قصر و بسیاری غلامان و سریر ملک وی هیچ خبر ندارد.</td> <td>زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست</td> </tr> <tr> <td>هان مشو نومید چون واقف نه‌ای از سرّ غیب باشد اندر پرده بازی‌های پنهان غم مخور</td> <td>ای حافظ ار مراد میسرّ شدی مدام جمشید نیز دور نماندی ز تخت خویش</td> </tr> </tbody> </table>	گروه اول	گروه دوم	از جمال صورت قصر و بسیاری غلامان و سریر ملک وی هیچ خبر ندارد.	زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست	هان مشو نومید چون واقف نه‌ای از سرّ غیب باشد اندر پرده بازی‌های پنهان غم مخور	ای حافظ ار مراد میسرّ شدی مدام جمشید نیز دور نماندی ز تخت خویش	
گروه اول	گروه دوم							
از جمال صورت قصر و بسیاری غلامان و سریر ملک وی هیچ خبر ندارد.	زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست							
هان مشو نومید چون واقف نه‌ای از سرّ غیب باشد اندر پرده بازی‌های پنهان غم مخور	ای حافظ ار مراد میسرّ شدی مدام جمشید نیز دور نماندی ز تخت خویش							
	درک مطلب	۲/۵						
۳	الف) در بیت « به بینندگان آفریننده را چشم سر می‌توان خدا را دید. (۰/۲۵) درست ☐ نادرست ☐ نینینی مرنجان دو بیننده را» منظور شاعر این است که با							
	«دامهٔ سوالات در پشت صفحه»							

نمره	سؤالات	ردیف
صفحه ۲ : ۰/۵	<p>(ب) منظور از عبارت «خانه بس بزرگ است و چشم تو بس مختصر» چیست؟ (۰/۵)</p> <p>(پ) بیت «همی دانه و خوشه خروار شد ز آغاز هر خوشه خروار نیست» یادآور کدام ضرب المثل است؟ (۰/۲۵)</p> <p>(ت) با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>گرچه منزل بس خطرناک است و مقصد بس بعید هیچ راهی نیست کان را نیست پایان غم مخور حافظا در کنج فقر و خلوت شب‌های تار تا بود وردت دعا و درس قرآن غم مخور</p> <p>*منظور از مصراع «هیچ راهی نیست کان را نیست پایان» این است که: (۰/۲۵)</p> <p>(۱) هیچ راهی به پایان نمی‌رسد. ☐</p> <p>(۲) هر راهی پایانی دارد. ☐</p> <p>*شاعر در بیت پایانی چه دستورالعملی برای تحمل سختی‌ها داده است؟ (۰/۵)</p> <p>(ث) مفهوم کلی حکایت زیر را بنویسید. (۰/۵)</p> <p>«یکی از بزرگان پارسایی را گفت: چه گویی در حق فلان عابد که دیگران در حق وی به طعنه، سخن‌ها گفته‌اند؟ گفت: بر ظاهرش عیب نمی‌بینم و در باطنش غیب نمی‌دانم.»</p> <p>(ج) منظور از خداوند دل در مصراع «آفرینش همه تنبیه خداوند دل است» چیست؟ (۰/۲۵)</p>	
۱/۵	<p>دانش‌های زبانی</p>	
	<p>(الف) جای خالی را با صفت سنجشی مناسب پر کنید. (۰/۲۵)</p> <p>او یکی از ..... دوستان من است. (مهربان‌تر - مهربان‌ترین)</p> <p>(ب) از بن ماضی «کوشید» فعل مضارع التزامی سوم شخص مفرد بسازید. (۰/۲۵)</p> <p>(پ) هسته و نوع وابسته گروه اسمی «پرتو گرم» را بنویسید. (۰/۵)</p> <p>هسته: ..... نوع وابسته: .....</p> <p>(ت) بعد از تفکیک جملات بیت زیر، نقش دستوری کلمه مشخص شده را بنویسید. (۰/۵)</p> <p>«همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم»</p> <p>تعداد جملات: ..... نقش دستوری به: .....</p>	۴
	<p>«ادامه سوالات در صفحه بعد»</p>	

دانش‌های ادبی

۱/۵

۵

الف) مشبه و مشبه به را در ترکیب «مأم میهن» مشخص کنید. (۰/۵)

مشبه: ..... مشبه به: .....

ب) بیت «چو بفروختی از که خواهی خرید؟
متاع جوانی به بازار نیست» پرسش انکاری دارد.
(۰/۲۵)درست نادرست

پ) کدام بیت «تخلص» ندارد؟ (۰/۲۵)

۱) این سخن پروین نه از روی هواست هر کجا نوری است ز انوار خداست
۲) یوسف گمگشته باز آید به کنعان غم مخور کلبه احزان شود روزی گلستان غم مخور

ت) در بیت زیر بین کدام کلمات «تضاد» وجود دارد؟ (۰/۲۵)

«به نزد مهان و به نزد کهان به آزار موری نیرزد جهان»

ث) کدام یک از ابیات زیر در حوزه ادبیات تعلیمی نمی‌گنجد؟ (۰/۲۵)

۱) با بدان کم نشین که صحبت بد گرچه پاکی تو را پلید کند
۲) دیده‌ای نیست نبیند رخ زیبای تو را نیست گوشی که همی نشنود آوای تو را

تاریخ ادبیات

۱

۶

آثار ذکر شده در گروه «الف» را به صاحبان آثار در گروه «ب» وصل کنید. (یک مورد اضافی است)

الف	ب
کیمیای سعادت	عنصرالمعالی کیکاووس
مخزن الاسرار	امام محمد غزالی
اسرار التوحید	محمد بن منور
قابوس‌نامه	نظامی
	نیما یوشیج

«پیروز باشید»

«گروه ادبیات مؤسسه غیردولتی ا طهران»

آموزشگاه غیر دولتی اطهران		برگ ریز بارم	نام و نام خانوادگی دبیر مربوطه : گروه ادبیات موسسه اطهران (فرشباغ - عبدی)
اداره آموزش و پرورش ناحیه ۴ تبریز	تاریخ آزمون :	۱۴۰۰/۱۰/۲۰	امتحان درس :
	تعداد صفحه : ۱ (برگه آزمون: ۳)		فارسی
	کلاس و رشته :		نهم / ترم اول
	دوره اول دبیرستان		

معنی و مفهوم شعر و نثر (۲/۵)

الف) تا زمانی که دلت دچار گناه نشده است، با آگاهی و بصیرت به خودت توجه کن. (۰/۵)

ب) هر کسی که با انسان‌های بد نشست و برخاست کند، حتی اگر خلق و خوی آن‌ها در او تأثیر نگذارد، اما راه و روش نادرست آن‌ها به او نسبت داده می‌شود. (۰/۵)

پ) هنرهای اکتسابی از هنرهای ارثی و اصل و نسب بهتر است. (۰/۵)

ت) این آشفتنگی به پایان می‌رسد و همه چیز مرتب می‌شود. (۰/۵)

ث) انسان شکرگزار هرگز نمی‌تواند به اندازه کافی شکر نعمت‌های تو را به جا بیاورد. (۰/۲۵)

ج) دزدیده به حرف کسی گوش نکنید. (۰/۲۵)

*معنی‌های درست خارج از این پاسخ‌ها نیز طبق صلاحدید دبیر مربوطه صحیح می‌باشد.

معنی و شناخت واژه (۱)

الف) تفکر عمیق (دقت) - آشیانه (هر کدام ۰/۲۵)

ب) سریر: تخت واقف: آگاه (هر کدام ۰/۲۵)

درک مطلب (۲/۵)

الف) نادرست (۰/۲۵)

ب) دنیا بسیار بزرگ است و چشم تو بسیار کوچک است و قادر به درک آن نیستی (با حواس و عقل محدود خود قادر به درک عظمت هستی نیستی) (۰/۵)

پ) قطره قطره جمع گردد وانگهی دریا شود (۰/۲۵)

ت) بخش اول: ۲ (۰/۲۵) بخش دوم: دعا کردن و قرآن خواندن و به یاد خدا بودن (۰/۵)

ث) نباید درباره افراد زود قضاوت کنیم و حرف‌های دیگران را ملاک قضاوت قرار دهیم. (۰/۵)

ج) انسان‌های عارف (۰/۲۵)

دانش‌های زبانی (۱/۵)

الف) مهربان‌ترین (۰/۲۵)

ب) بکوشد (۰/۲۵)

پ) هسته: پرتو گرم: وابسته پسین و صفت (۰/۲۵)

ت) تعداد جمله: ۳ (۰/۲۵) نقش دستوری به: مسند (۰/۲۵)

دانش‌های ادبی (۱/۵)

الف) مشبه: میهن مشبه به: مام (هر کدام ۰/۲۵)

ب) درست (۰/۲۵)

پ) ۲ (۰/۲۵)

ت) مهان و کهان (۰/۲۵)

ث) ۲ (۰/۲۵)

تاریخ ادبیات (۱)

کیمیای سعادت: امام محمد غزالی - مخزن الاسرار: نظامی - اسرار التوحید: محمد بن منور - قابوس نامه: عنصرالمعالی کیکاووس (هر کدام ۰/۲۵)